

บทความ ๑๐/๒๕๖๐

วิระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ลูกขอข้อมูลของแม่ ได้ไหมเอ่ย

การทำประกันชีวิตเป็นหลักประกันหนึ่งของผู้อุปการะ และเป็นประโยชน์กับผู้รับประโยชน์ แต่หากต้องใช้เอกสารประกอบเพื่อยื่นต่อบริษัทประกันชีวิตแต่ขอไม่ได้ ท่านจะทำอย่างไร

นางฝนได้เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลต่อมาได้เสียชีวิตด้วยภาวะหัวใจและปอดติดเชื้อ ก่อนหน้านั้น นางฝนได้ทำประกันชีวิตไว้ ในเงื่อนไขการขอรับเงินค่าสินไหมทดแทนจะต้องนำประวัติการรักษาพยาบาลของผู้เสียชีวิตไปแสดง นายรุ่งซึ่งเป็นบุตรของนางฝนจึงมีหนังสือถึงโรงพยาบาลขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประวัติการรักษาพยาบาลของนางฝนแต่ได้รับการปฏิเสธว่าเจ้าของข้อมูลต้องไปขอด้วยตนเอง หรือขอไว้ก่อนเสียชีวิต ซึ่งนางฝนไม่ได้ทำเรื่องขอไว้ นายรุ่งได้รับความเดือดร้อนจากการไม่ได้รับเงินค่าสินไหมทดแทน จึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เมื่อถึงเวลาประชุมพิจารณาเรื่องนี้ โรงพยาบาลได้มีหนังสือชี้แจงว่า ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเวชระเบียนบุคคลให้นายรุ่งได้เนื่องจากมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า ข้อมูลด้านสุขภาพของบุคคล เป็นความลับส่วนบุคคลจะนำไปเปิดเผยที่นำจะทำให้บุคคลนั้นเสียหายไม่ได้ เว้นแต่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบุคคลนั้น หรือมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติให้ต้องเปิดเผย ดังนั้นไม่ว่ากรณีใดหรือใครจะอาศัยอำนาจหรือสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือกฎหมายอื่นเพื่อขอข้อมูลด้านสุขภาพของบุคคลที่ไม่ใช่ของตนไม่ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ ประวัติการรักษาพยาบาลของนางฝนซึ่งเป็นมารดาของผู้อุทธรณ์ โดยนายรุ่งต้องการข้อมูลข่าวสารไปเพื่อขอรับค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันชีวิต สัญญานั้นเป็นประโยชน์ของผู้รับประโยชน์ตามสัญญาประกันชีวิต จะมีผลเมื่อผู้อุปการะภัยเสียชีวิต ซึ่งโดยสภาพของสัญญาไม่เปิดช่องให้ผู้อุปการะภัยขอข้อมูลการรักษาพยาบาลของตนเองได้เมื่อยังมีชีวิตอยู่ และเป็นไปไม่ได้ที่ผู้อุปการะภัยจะไปขอข้อมูลการรักษาพยาบาลของตนเองหลังจากเสียชีวิตไปแล้ว ดังนั้น จึงเป็นการใช้สิทธิตามความประสงค์ของเจ้าของข้อมูลที่ปรากฏในสัญญาประกันชีวิต จึงไม่ถือว่าเป็นการขอข้อมูลของบุคคลอื่นตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เปิดช่องให้ทายาทของผู้เสียชีวิตใช้สิทธิดำเนินการแทนได้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) กฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดไว้ในข้อ ๔ อย่างนี้ครับ ในกรณีเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรม และมีได้ทำพินัยกรรมกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้บุคคลดังต่อไปนี้ดำเนินการแทนได้ตามลำดับก่อนหลังดังต่อไปนี้ ๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรม ๒) คู่สมรส ๓) บิดาหรือมารดา ๔)...๕)...และ ๖)...กรณีนี้นายรุ่งอยู่ในลำดับที่ ๑ ครับ เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนแล้ว เห็นว่าข้อมูลประวัติการรักษาพยาบาลของนางฝนเป็นข้อมูลที่เปิดเผยให้นายรุ่งได้ จึงมีคำวินิจฉัยให้โรงพยาบาลเปิดเผยข้อมูลประวัติการรักษาพยาบาลของนางฝนพร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้นายรุ่ง

อยากให้บุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไปศึกษาเรื่องนี้ไว้ครับ ต้องการหารือ ปรัชญาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th
“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(สค ๒๖๒/๒๕๕๙)